Journaal
qt.

Discours van Ambassadeurs uijt
Franckrijck ende Engelandt Alias
Groot Bretagnie etc. overgegeuen aen
Heeren Staten Gnael vande geunieerde
Provintie 1 Aug. 1608

Die Gedeputeerden vande Coningen, die zijn
bijde heeren Staten die welcke deur het faillieren
van Paijs al van 27e van maent Augusti hebben
geproponeert en overgegeven, een treve van
lange jaeren op zeeckere conditien begrepen in
een geschrift ande voorsz heeren Staten gecommuniceert
in haere Generale vergaderinge naer het vertreck
vande Gedeputeerde van Aertshertogen, met
bidden en vermanen aen deen en d'ander van
haer daermede te willen conformeren

Zijn geadverteert geworden datter verscheiden
ampt zijde van Staten zijn diese verwerpen
en condemneren, als off d'selve souden moeten
wesen d'versaken van haere rijcke daer onder
dat zijn persoonen van groote qualiteit ende
verdiensten, zij hebben geacht te doen een saecke
haer sorgen en affectie weerdich te antwoorden
opde redenen dienende voorstelt soo bij monde
als oock brieven en geschriften en die te
representeren aen uwe vergaderinge, op dat
d'selve dies te beter mach verkiesen met
wijsheit en rijp oordeel t'gheene dat het
bequaemste tot haere saecke en niet
meest het proffitelicxst wesen voor haere

conseruatie en het contentement vande Princen
die haere oprechte vrienden zijn, en zy haer
Standen zeer onder augmenteert en hebben als te
steden die welvaert ende prosperiteyt van
haeren Staet

Men seght ten eersten dat die libertet inde
volck is verseeckert ende voor altijt
vernat in ons geschriften ende gedaen worden
ende wij antwoorden als dan eerste tecksme
die zijn van dese opinie van die geme
als tot het Generael inde verder en gaet
om hem te contenteren datter genaech is
niet vlecsen, want die libertet
aen tijt gerestringeert noch gelimiteert
generale vande Staende maer geaccordeert inde
so volle, ende ongedefinieerde woorden, dat zo
daer bij als off, die woorden voor altijt
een actie wagen gemeecht aengesien dat het
Conditien is die bij haer eigenschap tijt noch
en wordt en ontfanckt als dat niet namentlijck
gesecht ende geexprimeert /

Men moet oock considereren dat het niet en
is van het octroy ende concessie der Princen
niet welcke zij hare Luyden tracteert, dat zij
Luyden moet houden inde libertet, want zij
zij altijts gemaintenement hebt dat zij
hebt betuijcht van haere subiectie by een openbaer
en solemnel decreet in goede redenen gefundeert
en dat vandien tijt het openen vande wapenen
om die te defenderen so rechtmaedich ende

geoorloft gebruyct / daer omme men v. niet en
heeft mogen qualificeeren tot eenigen tyden
dat het syn rebelle ondersaten zijn, welcke
nochtans / sulcx gebeuren by alder dat men
sulcx moeten van hun rechten treden en vertijen
niet eene simple confessie ende declaratie
dat gy u / houden voor vry / maer den tytel
gheheele ende absoluyt van uwe libertheit
die welcke in sulcken gevalle niet en sulden
mogen beginnen dan ten dage vande confessie
die v. daer van sulde gedaen zyn /

Ghy luyden en behoeft niet meer te begeeren
dan dat gy u. selfs quiteeren / cedeeren / ende
remitteren van het hunne / Omme dat die
souverainen niet en zyn als simple administrateurs
van haren staten / en dat haer die niet en
is staet die te verminderen tot preiudicie
van haere successeurs by eenich tractaet
hoedanich dat gy also daer niet en sal
als alleenlyck het gebruyct dat haer mach
aencomen / en doen verliesen t'geene dat
haer toebehoort / ooc die geene die op
haer vermeten / tzy ondersaet ofte vreemde
die moet daerop voorsien / dat het selue
gebruyct dat hem / dat hy heeft doen vercrijgen
duere ende dat hem te doen confirmeeren / ten
minsten voor een so langen tyt dat die
Immemoriale possessie en vergetenheit ofte
onbackheit van zyn vyandt hem daer van macht
verrecht haer en mocht ter /

Ghij en hebt dan van hen niet te versoucken alsdat gij u. recognosceren / dat ghij zijt onder hun ende tegen haeren danck dat soude heeren vrij / als een tytele ende qualiteit sonder de volcken gerecognosceert ende geadmitteert ghij luyden met hen niet en soudt hebben willen tracteren / noch met eenich ander Souverain vbie dat gij so. Nu het gheene dat Inde voorsz eerste treve ende ons geschrifte es begrepen / exprimeert dat soo claeren / dat niemandt met reden daer aen can twijffelen ende dat meer es die woorden gewrocht zijnde erkentenisse van volle libertheit dat ghij op v. niet en pretenderen selffs sonder insistant zijn / om hen voor het toecomende buyten te sluyten van alle rechten van superioriteit ende aen ygelijcke andere souveraine als ter eenich middel es van die te quiteren ende remitteren bij tractaet

Wij deden vuyt dese declaratie van tijt aff datmen begost te tracteren het poinct vande Souverainiteit / datter geenich verbal Inde eerste treve om u. vrij te houden tot prejudicie van den Ertshertogen die gedaen hadden die erkentenisse daer inne begrepen ende datmen se valle / sonder mogen seggen van Coninck van Spaen / als gij d'selve declaratie gedaen soude hebben ofte geratificeert die van voorsz / Ertshertogen maer ons alsdoen geseit zijn / datmen mochte hooren een naerder verclaringe

en siende wel datter verscheiden dat begeerden
niet vuricheit / als oft nodich hadde geweest
voorde gemeene sekerheit / het dochte ons
datmen behoorde te tenteren en verblyden ons
als ghij dat hadt vercregen / niet nochtans
alsmen consenteerden v. te quiteren die namen
tijtels en wapenen / want dese verclaringe
die ons dochte. schandel. en sonder exempel
gedaen met sulcke grote faciliteit by princen
dient niet en waren in staet om te doen
een sake haere grootheit onwaerdich was
om ons also een respect niet connende imagineren
door saecke van eenige seer speciale offre
die ons daer nae is bekent geworden

Maer men obiecteert / so het waer dat die woorden
begrepen int voorsz geschrifte / sijn suffisant
om onse liberteit te versekeren / ommeren dat
die gedeputeerden van den Artshertogen
swaricheit maeckten daer by te voegen die
begeerde explicatie / sij antwoorden dat sij niet
sijn gehouden noch geobligeert tot yets meer
dan het welck al tgene dat sij inden naem
van Coninck van Spaignien belooft en van
hem hebben connen obtineren en dat noch niet
sonder groote difficulteit / het meerendeel van
sijn raedt daer in gediscrepeert wesende om
dit tractaet te breecken op conditien by u.
versocht / als te helpen tot conclusie alsoo
datmen hem behoort te contenteren sonder hen

te passeren bruyn d'obligatie / en die macht
aengesien sy effect datter gewerckt es / en dat
t'gene datmen pretendeert daer bij te doen
vuegen sunde veel ter dienen om haer te
offenseren / als om te meer v. libertheit
te versekeren /

Het is daerom dat wij estimeren datmen
beter en veel wijsselijcker sal doen hem daer
mede te contenteren als willen beproeven
te vercrijgen t'geene dat niet mogelijck en
es te verliesen die occasie van te maecken
een tractaet dat v. moet doen genieten
een goede en versekerde rust gedurigen
den bestandt / en vick te geven hope dat
dijen sal worden zijn, als oock soo verre
als ghij v. wel conduceert

Soo verre als v. dese redenen niet en
contenteren / considereert anders wijen dat ghi
vanden heeft te persuaderen dat ghij v.
rechtelijck voor altijts vrij en exempt zijt
van iemants anders subiectie / Is het niet
wende princen die uwe vrienden zijn
en geinteresseert inde conservatie van uwe
libertheit / Nv ghi verclaren v. door
ons die zijn haere ministers datter
gewerckt es om haer te geven dese creantie

en om selffs te contenteren der redenen ende het oordeel van elck die deser saecke sal willen examineren sonder passie.

Voorts ist seecker dat die gheenen mette welcke ghij tracteert u niet te rechte en sullen stellen om te hebben explicatie van dit artikel, maer sullen u overlegge aenden indient hem goet dunckt na de expiratie vande treves, sonder u te verclaren de versaeckers noch off het soo aen rebelle subiecten ofte aen rechte vianden zij en sullen u geen meer redenen geven daer haer victorie indien haere wapenen voorspoedich zijn, noch ghij lijden aen hen vande wrede soo verre het gelucke aen wrede zijde is maer sult daer mede te vreden ende ter ander zijde, doen naer discretie en gelijck u sal believen

Het is dan de aventure vande wapenen alleene die arbiter ende souverain rechter moet zijn niet die woorden van het tractaet dat men altijts interpreteert tot schade van die geene die swack en overwonnen zijn, al zijn die schoon zeer verstandelijck geordonneert dat niemandt daer aene en behoeve te twijffelen

Men secht wel, dat den Coninck van Span
geduijrende der krone staije sal hebben ygaderinge
van financien te maecken, om het Oorloge
te vernieuwen als die wijt sal blijven met
meerder gevoelt en vigeur
en sulcke cunnen, als hij tegenwoordich
geputtet heeft, dat hij daer van wijt
Oorloge, door die langduricheit van
groote en jonge Coningen, maer het geschiet selden dat die
soo hem aenstellen ijdelijck den desen
blijvende wijt haer om schatten te vergaderen
tot prodigaliteit natuerael meer genegen
tot het sparen, en onbillijcke costen als
tot vijanden hebben, en daer nae u niet meer
die hem die financien hij sal andere soecken
sullen wijt putten, en middelen soo veel
want hij commandeert als deser Oorloge alsoo
ambitieuse en Imperatieuse aen een moedige
werste natie van
Ick ten contrarie die niet en
sulck deucht om u te vermeerderen en
sullen om u te conserveren maer
vrindtschap met alle u naebuijren, sult connen in
daer soo gaer groote apparentie en
besonder ontlast vande costen dat
en alleenlijck geobligeert van Oorloge
van eenige garnisoenen tot het onderhoudt
Ick sult ontvangen alle andere tot uwe conservatie
costen omme u onbillijcke
te vergaderen schulden aff te leggen en
een borsse die u machdienen

tegen u te accorderen midden / soe om dat u het
gepassuerde heeft geleert / dat ghij dat
alsoo moet doen, als om dat die republicquen
gewoon zijn alle haere incompste tot
proffijt aen te leggen

Deinige wegen vele daer bij, dat zij hem sal
geven die middelen om practijcquen onder u te
maecken / en eenige te corrumperen om u
te scheuren / en int einde te absorberen
datter alreede saden van dissentien onder
die provincien en die steden gestroyt zijn /
d'eene tegen d'ander die de leedicheit ende
rust te sullen doen vergassen / In plaetse dat
gedurende den Oorloge die vreese vande
vianden een yegelijck hieldt in de vbor /
Unie, en vrundtschap / dit quaet machmen
en so wijsheit dat te vreesen en voirsien en
sien daer vooren te guaranderen niet om te
leggen in soe grote consideratie datmen -
ontbiechen moet blijven / En Oorloge om dat
te duiteren / en niet te min het so u, dat
den vremdes raeden u te willen persuaderen / want
om dese viersaecke te verbeteren /
d'Oorloge en can nimmermeer vereindigen / tegen
een soo machtigen vijandt als so den coningen
daermede ghij te doen hebt / en ghij en soudt
niet meer connen doncken om t'eenigen tijden
dat het soude mogen zijn u in rust te stellen

tsij deur oorloghe, ofte deur treves, ofte
peis, en sult altijt rencontreren die vreese
vande selue dangieren en inconuenienten,

Ende noch veel eer in vrede als in treves,
ouermits dat den volcomen en eeuwighen peijs
bij naer gemeenlijck altijts vuer geselschap heeft
den grote seeckerheit, die ons maeckt
onachtsaem en alsoe geexponeert tot alle sorten
van lagen, surprinsen en periculen, Jnde
plaetse dat die vreese van weder Jnden
oorloghe te vallen so verwaeckt die treves
vuijt, sal zijn u behoort te dienen tot een
scherpe sporre, om u te dwingen veel
vereenicht te blijuen en te samen te houden
den stucken van uwen staet.

Ghij moet u noch veel sorchfuldiger, waeckender
en affectioneert maecken om te contribueren
dat gerequireert sal zijn vuer uwe conseruatie
en u van gelijcken in onderlingen diffidentie te
houden vande princen die noch t'eenigen
daghen uwe vijanden souden mogen worden, het
Jst daerom datter wijse en geaffectioneerde
luijden zijn in uwen staet die besten middel
weten souden tusschen het oorloghe en de vrede
den welcken Jst dat den treves u behoort
proffijtelijck en verseeckerde te zijn, als die
veranderinghen een beter van d'eene extremiteit
Jn d'andere.

Vorders alsmen considereert de constitutie van
uwen staet, ende dat het commerceren van veeninich
volcx onder v. megens toe bijdient om oirsaecke
dat die frequente veranderinge vande magistraten
die aerdich vallen neempt het middel van hen
te attacheren aen vallen tsamen, die eene lang
eenige macht hebben omme te condusseren geneich
alletijdt tegen den staet, dese vreese schijnt
geheel ijdel, vreecht dat si noch die lusse
vande libertheijt geproeft hebbe gaesten van alle
uwe inwoonderen sijnde stantvoerdich weeringe
personen die geboren sijn ten tijde vande onder
subiectie ofte die niet en sijn gewent, en
geabandonneert bij den seer langen tijt in libertheit
dat die tsamen sijn seriet hebben den naem
vande slaverne den thi sult. Voorders datter
niet en is in uwen staet die sal willen ofte
dorven dat men spreken, om u daertoe
wederom te doen keeren, sonder hem te stellen
in dangier van opten staen wel gestraft
te worden, als verrader ende vijandt van
sijn landt

Dit perickel van practijcqueren ende conmotien
soude veel meer te vreesen sijn gedurende den
oirloge dat eenige quaedt fortuijne ende
quam, die alleene een veel grooter veranderinge
soude maecken in uwe staet, ende die willen
van v. volck in den ogenblick als die practijcquen
van veel maenden ende jaeren van eenige particulieren
vbaut alsdan een jegelijck soude willen wijt

het periculo schiden in confusie en sonder int
gemeen te consulteren met verkiesinge en ordel
vant geene dat nuttich / te sonde wesen voorde
voorden staet / zij sonden hen niet alleen schamen
beclagen maer te spaerde niet haer superieuren
die welcke den middel souden gegeven hebben
hem te stellen in eenige verseeckerde ruste
en niet te nemen sonder te gaen inconsideratelijcken
den raedt daer toe verworpen hebben / daer
ister niet die voorstellen met reden dat
deze crone niet en can secker zijn sonder
te hebben een goet getall van volcke van
Oorloge inde garnisoenen om te conserveren
die frontiere plaetsen en andere daer dat
nodich is / en dat niet min het volck geenen
openbaer vijandt niet hebben / swaricheit
sal maecken te contribueren tgeene dat
gerequireert is / om die te onderhouden / en
dat alsoo die soldaten en het volck van
Oorloge commende te failleren allen / sal zijn
te vreesen / het is onder swaricheit wel
moghelijck te varsen op dit inconveniente te
stellen tijt datmen die crone sal maecken
en van alsdan te reguleren die garnisoenen /
gelijck mede om die provincien te obligeren /
bij solemnelen eedt en openbaer decreet te
contribueren haere quota soo lange als den
crone sal dueren daer toe datmen die selve
sal disponeren niet hebben als crone / dan ofte
den paus hadde gemaeckt geweest / gelijck
hier boven geseit is /

Maer ghij vraegen noch daer bij, Ist waer dat
dese grote garnisoenen zijn moeyelijck dat
den treves de costen niet en sal verminderen
en dat v. die alsoe ondraechbaer sal zijn,
en d'antwoordt is, dat die soe groot niet
en connen zijn, off ghij sult versparen maer
als d'eene helft, behalven dat ghij sult
buyten deen die practijcken van Oorloge, daer
toe dat ghij sult gheaccoustumeert zijn, soe ghij
niet en woordt geassisteert met een groot
secours het welcke dat uwe Gedeputeerde
ons dickwils hebben verthoont, dat ghij
van doene hadt boven v. eygen middelen
alwaert datmen selffs voorder niet en
soude behoeven als d'Oorloge te sustineren
sonder op uwe vianden te entrepreneren
dat nochtans een beginsel is van swackheit
waertoe bij soe verre ghij waert gereduceert
men niet anders en soude connen verwachten
als het verlies van Staet in weinige
Jaeren,

Men allegeert noch voor redenen het advijs
van Lipsius verhaelt in eenen zijnen brieff
dienende nu alomme doet loopen, omme te
thoonen dat ghij (een wijs man geaffectioneert
tot uwe vianden en der selver ondersaeten:)
raeden, den treves met v. te maecken om
te ruimeren, maer ghij verstondt van sulcke

die zijn van eenige jaren en die begeerden te
dienen tot preparatien / om u te doen worden
subiecten / wantmen sprack doen ter tijt niet
van u. te recognosceren voor vrije / en u te
exempteren int geheele van desse onder subiectie
Dict en conde hij niet voorsien / dat uwe
obarenden so geluckich souden dat u. die
den middel en macht soude geven om te
tracteren met sulcken voordeel / noch trouwelijcken
dat uwe grote Coningen uwe naebuiren
en veel naeder bij u. als die geene die
den wil en macht soude mogen hebben om
u. te beschadigen / hem souden obligeren voor
u. om desen treine te maecken zeecker en
Inviolable / het welcke consideratien zijn
van groten gewichte en die sonder twijfel
hem souden hebben doen veranderen van advijs
voorts / d'exemplen bij hem verhaelt om zijn
opinie te versterken hebben so welle andere
ter contrarien dat het geen wijsheit en
soude zijn die te volgen voor onbreeckelijcke
regulen van Staet,

Item. Hr. meucht op dit subiect examineren
het tractaet van Gendt gemaeckt int
jaer van XVc. LXXVI het welcke zeer
qualijcken onderhouden wordt en nochtans
zeer proffijtelijcken ende Provincie van Hollandt
dat hebben die staie gehadt van zijn effecte

heb hen saeken / om op te rechten een forme van
Gouvernement onder hun ende hetwelcke scheiden
aff te leggen, bij sleden haer in Staet om
te sustineren den last van Oorloge die,
op haer viel. dan naer dat die provincien
van Vlaenderen ende Brabandt waeren hen subi-
iugaert / het welcke sij niet en souden hebben
connen doen, soo om die vianden preoccupaert
om te demolieren het rampart dat
voor hun waer, hun hadden geattacqueert,
geheel te dier reijsen op haer landt /

Het exempel vande Switsers dient oock
omme te confirmeren den raedt die ubij U.
geven omme te accepteren dese treve /
Want sij hebben hen opgeworpen tegen haren
heeren om gewoonelijcke oorsaecken als sij
leijde naer dat sij gesustineert hadden het
effort van eene lange ende periculose
Oorloge met verscheiden evenementen / namen
desen raedt van die te doen eindigen bij
tenen treve diemen hun presenteerde / op
conditien nochtans / veel onwerdelijcker als
die / die ubij U. raeden / admirende den
welcken sij establisseerden een soo goet
Gouvernemente onder hun datmen hun daer
meit den Oorloge ende hebben geexprimeert
met groot proffijt dat die treves maer
een lange Oorloge / haer committeren ordinaerlijcke

sy een eeuwigen vrede sonder ander tractaet/
omme dat die Souvereinen die gedwongen
zijn sumtyden te lyden het verlies vant geene
dat sy niet en connen conserveren/ liever
hebben het te accommoderen tot sulcke
surceancie en cessatie van oorlogen/ die
koninge opinie laeten sy gaen van een
jegen dat sy noch sullen mogen recouvreren
t'coningen tyt t'geene sy verloren hebben
als dat geschapen te quitteren by een absoluten
peys die schaemte heeft en haer affsebure
tract tot desen moet van te bekennen ende
erkennen datter soo cleinhertichheit soo hun
oock swackheit soo in haeren staet ende
saecken/

Nu Ther mach hoeren te gemitten gelijck
goet geluck by alleen dat Th. vrys zijt
want hebben sy voor hun commoditeiten ende
voordelen gehadt die haere vyanden hebben
affgeleidt. Deese Oirloge te vermeerderen
te obtinen een goet deel van goede mannen
tot hueren thuys om hen te defenderen sonder
dat sy behoeven die te ontleenen by anderen
die bergen die haer besluyten voor het
meer dusdanich en maecken haer landt inaccessible
arm ende sterille het volck diminueert
die gemeenteheit om daer op te entertenieren

en te rechteren een clein, gevolch vander grote.
periculen / Ghy hebt vele onder uwe zyde de
zee / en grote navigabile rivieren, die u
gemeech aen alle zyden besluyten / een groot
getal van Scheepen / pilooten schippers / en
Matroosen diemen mach seggen te wesen
die beste soldaten totte slachten ter zee /
die hedensdaeghs zyn inde Christenheit /
die welcke ghy sult conserveren mitsgaders
het Crijchs volck / en industrie omme te
navigeren die sy hen se / door die traffique
en continuatie vande verre reysen die zy
sullen mogen doen naer gewoonte / Nu het
so van sulcke soldaten die ghy meest van doen
hebt / regaerdt nemende op den situatie
van uwen Staet / en aengaende die
Auxiliairen / Indien men die daertoe moet
vraegen / ghy weet by wien die te nemen /
en hebt vele een borse / en ordinaris
Incompste dat gemeynschapen sal mogen
zyn / omme daer toe mogen furneeren sonder
behulp van yemanden naer dat ghy eenige
staen gehadt sult hebben te respireren / En
boven al het voorss / den vrede ende
vrindtschap van grote princen / die al
see zyn geinteresseert inde conservatie
van uwe liberteit dat die altyts sorge
sullen hebben te beletten / dat ghy u niet

en verliest door onmacht ofte quade
conduicte niet alleene gedincken den croone
maer ten vbat tyden dat het zij op dat
zij trecken de selue vruchten van uwe
vriendtschap indien moet als ghij vande
hunne sult hebben ontfangen En dit moet
dienen tot Antwoordt op een tweede
obiectie dienende oock lopen onder v. om
v. te dimitteren te accepteren de croone
te vbetten naer dat die geyndicht sal
zijn/ uwe vrienden en sullen mijgelijck
alsdan niet hebben den seluen vbil ofte
macht om v te mogen assisteren als
tegenwoordich En mygelijck ghij seluer
En sult niet in sulcken staet niet zijn
om v te defenderen

Het is Godt alleene die seeckerlijcken
oirdeelen van het toecomen, maer is het
geoirloft eenige saecken te coniecturen
bij voorsichticheit die selue raden, van
staete die onse Princen gemeinet hebben
te seueneren en zijn niet geraedt een
zijnde te meenen, En soo lange die sullen
dinneren den seluen vbil sal niet in hen
dunnen niet vbessen/ dat hen veel machts
op te souuerainen heeft als het Interest
en die seeckerheit van haren staet daer

van die conservatie vande vrienden (: die
profitelijck moegen zijn :) en dat maeckt
einde / ende die bij desen regell en mate
ter werelt van haere intentien als bijde
aliantien, vriendtschappen en andere verbonde
en obligatien / die en bedriecht hem niet
veel / aengaende uwen Staet zijn en can
niet niet faillieren alsdan beter te wesen
ste ghij v. veel condvyseert het obelebe.
men moet hopen / en gelooven nae datmen
soo veel heeft vertiert gearbeijdt en
perijckelen geleden om te vercrijgen die
vrijheit / versekertheit en reputatie van
uwen Staet / dat ghij noch sult hebben
d'selve sorge, die selve wijsheit / d'selve
trouwe en integriteit d'een tegen d'ander
om te conserveren en bewaren een so costelijcke
conqueste / veel meer als te willen
presumeren dat ghij sult worden meschanten,
en vijanden d'een van d'ander om v. te schenden
ontdoen en ruineren / daeromme wij
Oordelen dat deser treue v sal profijtel
zijn / in plaetse van te wesen oirsaecke
van uwe ruine /

Wy arresteert v dan niet aende schriften
diemen doet strooijen onder v / om die te
doen quaet vinden het so in uwe vergaderinge

En ter plaetsen daermen tracteert van
saecken daermen moet zijn advijs seggen
En representeren die goede redenen om hem
te doen volgen want al tgene datmen
elders doet so dangereux is En en can niet
dienen als om het volck oproerich te
maecken tegen haere magistraten En
Onrusticheden sonder proffijt voor het
gemeen/

Men heeft hem selfs willen doen geloven
by weynige van dese schriften om die te
gemeenlijcker te induceren tot het verwerpen
van dese treve dat die so geproponeert
by artificie En listicheit van onse vianden
En tselve compt nochtans vande Coningen
En Heeren die onse meesters zijn
die welcke soo geaffectionneert zijn
totte conservatie van onsen Staet dat
niemandt hem en soude connen te binnen gaen
dat dese sorge En begeerte van u te
willen goet procureren sy zijn niet
geoccupeert soo vlijtich En bedacht te
zijn dat het niet licht en soude
geweest hebben hem te imprimeren noch
hem te doen voorstellen quade raeden
in plaetse van goede En proffijtelijck/

Wy en gewillen daeromme niet qualy
vande intentie / en den yver / vande ghene
die sulcke advisen geven / want daer
zijnder die soo grote proeven gedaen hebben
van haere trouwe en affectie tot ulieden
staet / datmen daer aen in geenige
manieren niet en behoort te twijffelen
Wiel gebeurt het dickwils dat goede
en wyse lieden hen verscheiden vinden in
opinien en nochtans niet en hebben als den
selften gemeenen / in publijcque saecken goet
compaignement niet een goede en loffelijcke
begeerte om haer landt te profiteren /
wy bidden haer ooick gelijck oordeel van
ons te geven / en onse vergaderinge (: die
behoort te delibereren van het gemeene
welvaren :) te verkiesen in deese
verscheidentheit het advijs dat versterckt
sal zijn mette beste redenen sonder daer
toe te brengen eenich ander voor oordeel
wesende niet te min wel gequalificeert dat
bevinden die reden bij ons gededuceert [illegible] v
veel representeert anders die de wijsheit
en consideratie van u interest willen
dat wy laeten by een yegelijcks gedachten
int particulier sonder die te exprimeren
bij dit geschrifte. Anderssints die geene
die houden het contrarius advijs aen weleken

dat gevoirloft is al te seggen sonder te misdoen
tegen den Staet / sonder ons te zeer groot
voordeel hebben / ende U.Ex.ie en sondt niet genouch
saken geinformeert zijn / om daerop te nemen
een goede resolutie.

Wy sullen dit voorts noch voegen om
onsen raedt te beschrijven / dat zoo daer
dangieren ende incommoditeyten zijn inden
treves (alsoot sonder twijffel zijn) dat
die van Oirloghe noch veel meerder
sorchelicker ende als present zijn / ende dat
U.Ex.ie die eerst vindt duijteren bij een
goede ende wijse conduicte / alsoo oock die
remedie in wercken houden / In plaetse
dat die andere zijn onvermijdelijck / ten
minsten isset veel beter
middel om die te surmonteren dat het
van anderen ende niet van u dependeert
datter niet en is soo veel [illegible] selffs ende
tgeene daerop dat U.Ex.ie hebt een volcomen wercke als
ende absolute macht Considereert dat
wijsheyt ende dat U.Ex.ie bewaren hier nae
sulck rencontreren tot eenigen tijden dat
het mach zijn soo vele commoditeyten
tsestiens [illegible] niet voordeel te comen
uijt desen Oirloghe als tegenwoordich
die Oorloghsoetiggen zijn Princen die de

de rijste liefft hebben, en met den volcomen
trouwe omme sinceerlyck te vinden dat
v. sal belooft worden den Coninck van
Spaengien, sij voor haer bidden geinduceert
v. te accorderen die meeste voordelichste
conditien dat ghij niet en soude doen sonder
hem, Ghij sijt oick geassisteert met het
faveur, en goet willicheit van grote
Coningen en Princen, daer van dat die
consideratie en t'respect zeer dienstich
ts om daer toe facilitieit te brengen en
den tijt mach doen baren accidenten en
veranderingen, zulcke saecken en willen die
Oirsaecke sonden zij van te produceren
effecten geheel contrarie.

Was onderteeckent. Ch. Jennin
de la place, M. Skenger
R. Vbinsbrod

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK